

ด่วนที่สุด

9/30

ที่ พณ 0908(3)/ 432

สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการส่งออก
กรมส่งเสริมการส่งออก

22/77 ถนนรัชดาภิเษก แขวงลาดยาว

เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

20 กุมภาพันธ์ 2541

เรื่อง ภาวะการค้าปี 2540 และเป้าหมายการส่งออก ประมาณการนำเข้าและดุลการค้า ปี 2541

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ จำนวน 150 ชุด

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการส่งออก ครั้งที่ 1/2541
ในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2541 ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
ฝ่ายเศรษฐกิจพิจารณา ดังนี้

1. ภาวะการค้าปี 2540 และเป้าหมายการส่งออก ประมาณการนำเข้า และ
ดุลการค้า ปี 2541

2. ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการส่งออก
รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

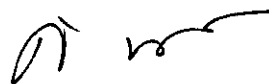
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจพิจารณา

1. เป้าหมายการส่งออก ปี 2541 ประมาณการนำเข้า และดุลการค้า ปี 2541 ในรูป
เงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ ดังนี้

เป้าหมายการส่งออก (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	62,600
อัตราเพิ่ม (%)	7.1
เป้าหมายการนำเข้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	63,000
อัตราเพิ่ม (%)	0.2
ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	-0.4

2. ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการส่งออกในส่วนที่
รับผิดชอบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชัย พานิชักดิ์)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการพัฒนาการส่งออก

กรมส่งเสริมการส่งออก

โทร. 5120093 ต่อ 217, 628

โทรสาร. 5139684

ภาวะการค้าปี 2540 และ เป้าหมายการส่งออก ประมาณการนำเข้าและดุลการค้าปี 2541

1. ภาวะการค้าปี 2540

มูลค่าการค้าคิดเป็นเงินบาท

	ปี 2539		ปี 2540	
	ล้านบาท	%เพิ่ม/ลด	ล้านบาท	%เพิ่ม/ลด
การส่งออก	1,411,039	0.3	1,806,932	28.1
การนำเข้า	1,832,825	3.9	1,924,263	5.0
ดุลการค้า	-421,786	18.0	-117,331	-72.2

มูลค่าการค้าคิดเป็นเงินดอลลาร์สหรัฐ

มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

	ปี 2539		ปี 2540	
	มูลค่า	%เพิ่ม/ลด	มูลค่า	%เพิ่ม/ลด
การส่งออก	55,941	-1.4	58,438	4.5
การนำเข้า	72,248	2.2	63,285	-12.4
ดุลการค้า	-16,307	16.5	-4,847	-70.3

1.1 การส่งออกคิดเป็นเงินบาทเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.1

- 1) ในช่วงครึ่งแรกของปี 2540 การส่งออกมีแนวโน้มกระตือรือร้นจากปี 2539 นับแต่เดือนมีนาคมเป็นต้นมา
- 2) ในช่วงครึ่งหลังของปี 2540 การส่งออกขยายตัวถึงร้อยละ 52.1 นับแต่มีการปรับเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนเป็นแบบลอยตัว เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคมเป็นต้นมา และทำให้ค่าของเงินบาทมีแนวโน้มที่ลดลงอย่างต่อเนื่องจาก 25.72 บาท/ดอลลาร์สหรัฐในเดือนมิถุนายนโดยเฉลี่ย จนมาถึง 42.42 บาท/ดอลลาร์สหรัฐในเดือนธันวาคมโดยเฉลี่ย ทำให้มูลค่าส่งออกในรูปของเงินบาทขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราสูงอย่างต่อเนื่อง ทั้งปี 2540 การส่งออกมีมูลค่า 1,806,932 ล้านบาท เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 28.1
- 3) การส่งออก ปี 2540 คิดในรูปของดอลลาร์สหรัฐ มีมูลค่าทั้งสิ้น 58,438 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.5
- 4) ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การส่งออกในปี 2540 ขยายตัวในอัตราสูง ได้แก่
 - ค่าของเงินบาทที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ราคาสินค้าของไทยถูกลงในสายตาของต่างประเทศ โดยเฉพาะสินค้าเกษตรกรรม อุตสาหกรรมการเกษตรและสินค้า

อุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบในประเทศ ส่งผลให้การส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้นมาก ในช่วงครึ่งปีหลัง

- การดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจังทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน เพื่อแก้ไขปัญหาและเร่งรัดผลักดันการส่งออกที่ดำเนินการมาตลอดปี 2540
- การปรับตัวของภาคเอกชนไทยในการแข่งขันกับต่างประเทศ

5) การส่งออกสินค้าสำคัญ

- กลุ่มสินค้าเกษตรกรรม ส่งออกมูลค่า 248,016 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.0 ส่วนใหญ่เป็นการขยายตัวทางด้านมูลค่า ขณะที่ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นเล็กน้อย สินค้าสำคัญที่ส่งออกเพิ่มขึ้น ได้แก่
 - ข้าว กุ้งสดแช่เย็น ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ส่วนใหญ่เป็นการส่งออกแป้งมันสำปะหลัง ไก่สดแช่แข็ง ไก่แปรรูป ปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง ปลาหมึกสดแช่เย็นแช่แข็ง และ ผลไม้สดแช่เย็นแช่แข็ง
 - สินค้าที่ส่งออกลดลงได้แก่ ยางพารา ถั่ว และ กาแฟดิบ
- กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร ส่งออกมูลค่า 156,474 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.8 โดยเป็นการเพิ่มขึ้นทางด้านมูลค่า ขณะที่ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยเฉพาะ อาหารทะเลกระป๋อง ผลิตภัณฑ์ยาง ผลิตภัณฑ์ข้าวและข้าวสาลี อาหารสัตว์ เครื่องดื่ม และ สิ่งปรุงรสอาหาร ขณะที่น้ำตาลทรายและสับปะรดกระป๋องยังส่งออกลดลงเนื่องจากผลผลิตในประเทศลดลง และสับปะรดยังถูกเรียกเก็บ AD ในสหรัฐอเมริกา
- กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ส่งออกมูลค่า 1,077,414 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.9 สินค้าสำคัญส่วนใหญ่ขยายตัวในอัตราสูงอย่างต่อเนื่อง ที่สำคัญได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ อัญมณีและเครื่องประดับ เพอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน ผลิตภัณฑ์อลูมิเนียม หนังสือและผลิตภัณฑ์ และ เครื่องกีฬาและเครื่องเล่นเกมส์
- สินค้าที่ส่งออกลดลงในปี 2539 ก็กลับมาส่งออกเพิ่มขึ้น ที่สำคัญได้แก่ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ผ้าผืนและด้าย รองเท้าและชิ้นส่วน เม็ดและผลิตภัณฑ์พลาสติก ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า เคมีภัณฑ์ เครื่องใช้สำหรับเดินทาง ผลิตภัณฑ์เซรามิก เครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร ผลิตภัณฑ์ไม้ ของเล่น และ นาฬิกาและส่วนประกอบ
- อย่างไรก็ตามสินค้าที่ยังส่งออกลดลงได้แก่ เครื่องคำนวณอิเล็กทรอนิกส์ และ พัดลม

6) ตลาดส่งออก

ตลาดส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทั้งในตลาดหลักและตลาดใหม่

- เอเชีย(6) ส่งออกมูลค่า 356,445 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.7 เป็นการเพิ่มขึ้นในทุกประเทศ โดยเฉพาะสิงคโปร์ซึ่งเคยลดลงก็กลับมาส่งออกเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง สำหรับมาเลเซีย อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ยังคงขยายตัวในอัตราสูง
- สหรัฐอเมริกา ส่งออกมูลค่า 354,553 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.7
- ญี่ปุ่น ส่งออกมูลค่า 270,777 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.0
- สหภาพยุโรป ส่งออกมูลค่า 290,431 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.1
- ตลาดอื่น ๆ ส่งออกมูลค่า 534,727 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.6 โดยการส่งออกไปยังตลาดในแถบเอเชีย-แปซิฟิกขยายตัวในอัตราสูงต่อเนื่อง ทั้งตลาดออสเตรเลีย ฮองกง ใต้หวัน จีน และเกาหลีใต้ สำหรับตะวันออกกลาง แอฟริกาและยุโรปตะวันออกการส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นร้อยละ 13.8 , 29.5 และ 8.5 ตามลำดับ

1.2 การนำเข้าชะลอตัวลงต่อเนื่อง

- 1) ปี 2540 ในช่วงครึ่งปีแรกการนำเข้ายังมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องจากปี 2539 ตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจ การลงทุนและการบริโภคในประเทศ อย่างไรก็ตามหลังจากการปรับเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวในเดือนกรกฎาคมเป็นต้นมา มูลค่านำเข้าในรูปเงินบาทก็ขยายตัวเพิ่มขึ้น แต่อัตราขยายตัวไม่สูงมากนัก ทำให้ทั้งปี 2540 มีการนำเข้ามูลค่า 1,924,263 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0 เมื่อคิดในรูปของดอลลาร์สหรัฐ การนำเข้ามีมูลค่าทั้งสิ้น 63,285 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 12.4

2) การนำเข้ารายหมวดสินค้า

การนำเข้าเพิ่มขึ้นทุกหมวดยกเว้นยานพาหนะและอุปกรณ์ขนส่ง

- สินค้าน้ำมันเชื้อเพลิง นำเข้ามูลค่า 178,285 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.0 ตามการนำเข้าน้ำมันดิบที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.9 ขณะที่น้ำมันสำเร็จรูปลดลงร้อยละ 62.7
- สินค้าทุน นำเข้ามูลค่า 925,832 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.3 สินค้าสำคัญที่นำเข้าเพิ่มขึ้นได้แก่ เครื่องจักรที่ใช้ไฟฟ้า แสงวงจรไฟฟ้า เครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ และผลิตภัณฑ์โลหะ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าชิ้นส่วนและอุปกรณ์เพื่อผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก สินค้าสำคัญอื่น ๆ ที่นำเข้าเพิ่มขึ้นได้แก่ เครื่องบินและส่วนประกอบซึ่งเป็นไปตามสัญญาสั่งซื้อและเครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การแพทย์ สินค้าที่นำเข้าลดลง ได้แก่ เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบลดลงร้อยละ 8.5 ตามการชะลอตัวของการลงทุนในประเทศ

- สินค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูป นำเข้ามูลค่า 552,467 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.2 สินค้าที่นำเข้าเพิ่มขึ้นได้แก่ พลาสติก หนังสือและหนังสือพิมพ์ เคมีภัณฑ์ กากและเมล็ดพืชน้ำมัน และส่วนประกอบเครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งเป็นวัตถุดิบและส่วนประกอบในการผลิตเพื่อส่งออกเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับภาวะการส่งออกสินค้าที่เพิ่มขึ้นสำหรับสินค้าที่นำเข้าลดลงได้แก่ เหล็กและเหล็กกล้า เครื่องเพชร พลอย อัญมณีไม้ซุงและไม้แปรรูป เส้นใยใช้ในการทอ เชือกกระดาดและเศษกระดาด
- สินค้าอุปโภคบริโภค นำเข้ามูลค่า 160,749 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.4 สินค้าที่นำเข้าเพิ่มขึ้นเป็นสินค้าจำเป็นอย่างที่ไม่มีการผลิตในประเทศได้แก่ ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและผลิตภัณฑ์นม รวมทั้งสินค้าฟุ่มเฟือย เช่น เสื้อผ้า รองเท้าและผลิตภัณฑ์สิ่งทออื่น ๆ สมุด พวงกุญแจและเครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์พลาสติก และ เครื่องแต่งเรือน สินค้าสำคัญที่นำเข้าลดลงส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่มีการผลิตในประเทศและสินค้าฟุ่มเฟือย เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องดื่มประเภทน้ำแร่ น้ำอัดลมและสุรา และ ผลิตภัณฑ์ยาสูบ
- สินค้ายานพาหนะและอุปกรณ์ขนส่ง นำเข้ามูลค่า 67,320 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 45.4 สินค้าสำคัญที่นำเข้าลดลงได้แก่ ส่วนประกอบ อุปกรณ์โครงรถและตัวถังและรถยนต์นั่ง ลดลงร้อยละ 43.9 และ 57.4 ตามลำดับ เนื่องจากการจำหน่ายภายในประเทศลดลงมาจากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวและการลดกำลังการผลิต

1.3 ดุลการค้าขาดดุลลดลงร้อยละ 72.2

- ปี 2540 ดุลการค้ามีแนวโน้มที่ขาดดุลลดลงจากปี 2539 เป็นลำดับตั้งแต่เดือนมกราคม เป็นต้นมาและได้เริ่มเกินดุลตั้งแต่เดือนกันยายน ดุลการค้าเกินดุลต่อเนื่องทุกเดือน ทำให้ทั้งปี 2540 ดุลการค้าจะขาดดุลมีมูลค่าทั้งสิ้น 117,331 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 72.2 และเมื่อคิดในรูปของดอลลาร์สหรัฐ ดุลการค้าจะขาดดุลมีมูลค่าทั้งสิ้น 4,847 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 70.3 ประเทศคู่ค้าสำคัญที่ไทยขาดดุลการค้าได้แก่ ญี่ปุ่น ตะวันออกกลาง จีน เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย และ ยุโรปตะวันออก ซึ่งส่วนใหญ่มีแนวโน้มขาดดุลลดลง ยกเว้น ตะวันออกกลางและจีนที่ไทยขาดดุลเพิ่มขึ้น
- ประเทศคู่ค้าที่ไทยได้ดุลการค้า ได้แก่ อาเซียน สหรัฐอเมริกาฮ่องกง และ ไต้หวัน ซึ่งไทยได้ดุลการค้าเพิ่มขึ้น รวมทั้งในปีไทยได้ดุลการค้ากับสหภาพยุโรปมูลค่า 21,959 ล้านบาท เทียบกับการขาดดุลมูลค่า 51,233 ล้านบาทในปี 2539

2 เป้าหมายการส่งออก ประมาณการนำเข้าและดุลการค้าปี 2541

ในการกำหนดเป้าหมายการส่งออก ประมาณการนำเข้าและดุลการค้าปี 2541 ได้ดำเนินการและนำปัจจัยที่เกี่ยวข้องมาพิจารณา ดังนี้

- 1) ประชุมหารือกับภาคเอกชนและผู้ส่งออกสาขาต่างๆ รวมทั้งหารือกับ ธนาคารแห่งประเทศไทย และ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามพันธกรณีที่มีกับ IMF
- 2) ทิศทางการขยายตัวของเศรษฐกิจและการค้าของโลก และประเทศคู่ค้าสำคัญ ซึ่งในปี 2541 ยังมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะตลาดหลัก คือ สหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป และญี่ปุ่นซึ่งเศรษฐกิจก็มีแนวโน้มฟื้นตัว
- 3) การผลิตของประเทศคู่แข่งที่หลายแห่งประสบปัญหาภัยธรรมชาติเช่น ปรากฏการณ์ "เอล นินโญ (El Nino)" จะส่งผลกระทบต่อผลผลิตสินค้าเกษตร โดยเฉพาะประเทศในแถบเอเชีย เช่น อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ซึ่งจะส่งผลดีต่อการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรของไทย
- 4) ผลจากค่าเงินบาทที่ลดลงทำให้สินค้าที่ใช้วัตถุดิบภายในประเทศ โดยเฉพาะสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรยังมีโอกาสที่จะแข่งขันได้เพิ่มขึ้น
- 5) การแก้ไขปัญหาและเร่งรัดผลักดันการส่งออกของรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะสามารถช่วยผู้ส่งออกได้มากขึ้น

2.1 เป้าหมายการส่งออกปี 2541

1) เป้าหมายรวม

	2541	
	มูลค่า	% เพิ่ม/ลด
เป้าหมายการส่งออก (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	62.60	7.1
ประมาณการนำเข้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	63.41	0.2
ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	-0.81	-83.3

2) เป้าหมายส่งออกรายประเทศ

	มูลค่า	%เพิ่ม/ลด
สหรัฐอเมริกา (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	12.71	10.05
อาเซียน (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	12.82	3.32
สหภาพยุโรป (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	10.21	7.92
ญี่ปุ่น (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	9.33	5.78
ตลาดอื่นๆ (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	17.53	8.22

3) เป้าหมายส่งออกกลุ่มสินค้า

	มูลค่า	%เพิ่ม/ลด
1) สินค้าเกษตร / เกษตรแปรรูป		
- ข้าว (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	2.18	5.02
- ยางพารา (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	1.72	-9.55
- ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง(พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	0.65	-10.42
- อาหารทะเลแช่แข็ง กระจับปิ้ง และแปรรูป (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	4.57	10.3
- ผัก ผลไม้สด แช่แข็ง กระจับปิ้ง และแปรรูป (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	0.95	4.05
2) สินค้าอุตสาหกรรมสำคัญ		
- เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	12.50	-6.09
- สิ่งทอ (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	5.94	7.82
- เครื่องใช้ไฟฟ้า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	5.80	-5.77
- อัญมณีและเครื่องประดับ(พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	2.03	12.53
- ยานพาหนะ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	1.75	12.68
- รองเท้าและชิ้นส่วน (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	1.32	14.42
- เม็ดและผลิตภัณฑ์พลาสติก(พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	1.67	6.98
- เครื่องหนังและเครื่องใช้เดินทาง(พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	0.96	5.82
- เฟอร์นิเจอร์และผลิตภัณฑ์ไม้(พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	0.95	-6.49

2.2 การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2

- การนำเข้าในปี 2541 คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2540 เล็กน้อย ประมาณร้อยละ 0.2 หรือมีมูลค่าประมาณ 63.41 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีปัจจัยที่สำคัญคือการขยายตัวของ การส่งออกจะทำให้ความต้องการนำเข้าสินค้าวัตถุดิบและสินค้ากึ่งสำเร็จรูปเพื่อใช้ในการผลิต สินค้าเพื่อการส่งออกเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงินของไทยที่เกิดขึ้นในปีที่ผ่านมาและต่อเนื่องถึงปี 2541 จะทำให้ราคาสินค้านำเข้าสูงขึ้นส่งผลต่อความต้องการนำเข้าสินค้าทุน สินค้าวัตถุดิบ และกึ่งสำเร็จรูป สินค้าอุปโภคบริโภค และสินค้า ยานพาหนะและอุปกรณ์ขนส่งชะลอตัวลง
- นอกจากนั้นรัฐบาลต้องปฏิบัติตามแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจที่ได้ตกลงกับ IMF ทำให้ต้องลดการใช้ จ่ายและชะลอการลงทุนในโครงการที่ยังไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน รวมทั้งมาตรการประหยัด จะทำให้การบริโภคลดลง
- การลงทุนในภาคเอกชนทั้งภายในและต่างประเทศชะลอตัว

2.3 ดุลการค้า คาดว่าจะขาดดุลลดลงเหลือ 810 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ในปี 2541 คาดว่าดุลการค้าจะขาดดุลลดลง เนื่องจากการชะลอตัวของการนำเข้า โดยจะขาดดุลประมาณ 810 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปี 2540 ร้อยละ 83.9

2.4 การส่งเสริมธุรกิจบริการ เพื่อเพิ่มเงินตราต่างประเทศ

- นอกเหนือจากการส่งออก “สินค้า” แล้ว กระทรวงพาณิชย์ยังให้ความสำคัญในการส่งเสริม “ธุรกิจบริการ” อีกหลายสาขา เช่น
 - การท่องเที่ยว ธุรกิจบันเทิง (เพลง ภาพยนตร์ ฯลฯ) ภัตตาคาร / ร้านอาหารไทย
 - ธุรกิจบริการอื่น ๆ (โรงพยาบาล สถานบริการด้านความงาม ทันตกรรม ฯลฯ)
 - กีฬา (กอล์ฟ ฯลฯ)
 - ธุรกิจการเงิน นายหน้า/ ตัวแทน
- ธุรกิจบริการ เหล่านี้สามารถนำเงินตราเข้าประเทศได้จำนวนมากและมีผลเชื่อมโยงกับธุรกิจอื่น ๆ ด้วย เช่น ธุรกิจท่องเที่ยวมีผลต่อธุรกิจค้าปลีกและการบริการด้านต่าง ๆ เช่น กีฬา สุขภาพ ความงาม หรือ ภัตตาคาร/ร้านอาหารไทยในต่างประเทศ จะเป็นแหล่งรองรับสินค้าที่เป็นวัตถุดิบในการประกอบอาหาร เครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร และ อุปกรณ์ตกแต่งบ้านเรือน

เป้าหมายการส่งออก ประเมินการนำเข้าและดุลการค้าของไทย ปี 2541

17/30
อัตราขยายตัว

มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

หน่วย : ร้อยละ

	2538	2539	2540	2541	2538	2539	2540	2541
				เป้าหมาย				เป้าหมาย
1 เป้าหมายการส่งออก	56,725	55,941	58,438	62,600	24.86	-1.38	4.46	7.12
2 ประเมินการนำเข้า	70,718	72,248	63,285	63,410	30.13	2.16	-12.41	0.20
3 ดุลการค้า	-13,993	-16,307	-4,847	-810	56.94	16.54	-70.28	-83.29

เป้าหมายการส่งออก รายละเอียด

1 สินค้าเกษตรดั้งเดิม

1.1 ข้าว	1,962	2,012	2,081	2,185	25.44	2.56	3.42	5.02
ปริมาณ : เมตริกตัน	6,197,992	5,460,224	5,567,395	5,300,000	27.57	-11.9	1.96	-4.80
1.2 ยางพารา	2,471	2,513	1,901	1,719	48.07	1.68	-24.37	-9.55
ปริมาณ : เมตริกตัน	1,747,269	1,922,117	1,919,679	1,980,000	0.68	10.01	-0.13	3.14
1.3 ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	736	819	727	651	-1.71	11.22	-11.26	-10.42
ปริมาณ : เมตริกตัน	4,080,861	4,632,832	5,436,843	5,075,000	-28.0	13.53	17.35	-6.66

2 สินค้าอาหาร

2.1 อาหารทะเลแช่แข็ง กระป๋องและแปรรูป	4,454	4,114	4,143	4,570	6.23	-7.64	0.71	10.30
ปริมาณ : เมตริกตัน	1,011,772	959,950	1,098,940	1,032,300	1.22	-5.12	14.48	-6.06
2.2 ผัก ผลไม้สด แช่แข็ง กระป๋องและแปรรูป	932	1,048	912	949	10.69	12.41	-12.99	4.05
ปริมาณ : เมตริกตัน	1,112,173	1,114,454	1,063,591	1,121,500	-8.13	0.21	-4.56	5.44

3 สินค้าอุตสาหกรรมสำคัญ

3.1 เครื่องอิเล็กทรอนิกส์	10,604	12,348	13,311	12,500	36.15	16.45	7.80	-6.09
3.2 สิ่งทอ	6,488	5,441	5,505	5,935	8.52	-16.1	1.17	7.82
3.3 เครื่องใช้ไฟฟ้า	5,892	5,922	6,155	5,800	26.00	0.50	3.94	-5.77
3.4 อัญมณีและเครื่องประดับ	2,118	2,152	1,803	2,029	12.70	1.62	-16.21	12.53
3.5 ยานพาหนะ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	1,061	1,155	1,553	1,750	-20.7	8.83	34.52	12.68
3.6 รองเท้าและชิ้นส่วน	2,169	1,330	1,154	1,320	38.47	-38.7	-13.27	14.42
3.7 เม็ดและผลิตภัณฑ์พลาสติก	2,459	1,247	1,561	1,670	112.1	-49.3	25.20	6.98
3.8 เครื่องหนังและเครื่องใช้เดินทาง	923	918	907	960	11.71	-0.56	-1.14	5.82
3.9 เฟอร์นิเจอร์และผลิตภัณฑ์ไม้	1,084	1,056	1,020	954	9.72	-2.59	-3.37	-6.49
3.10 เครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร	419	391	426	415	14.34	-6.64	8.91	-2.54
4 สินค้าอื่น ๆ	12,952	13,477	15,280	19,193	31.55	4.05	13.38	25.61

เป้าหมายการส่งออก รายละเอียด

1 เอเชีย(8)	11,289	11,750	12,409	12,820	36.70	4.09	5.60	3.32
2 สหรัฐอเมริกา	11,351	11,336	11,549	12,710	18.97	-0.13	1.88	10.05
3 สหภาพยุโรป	8,560	8,918	9,461	10,210	20.67	4.18	6.09	7.92
4 ญี่ปุ่น	9,524	9,418	8,820	9,330	22.85	-1.11	-6.35	5.78
5 ตลาดอื่น ๆ	16,001	14,519	16,199	17,530	25.16	-9.26	11.57	8.22

ที่มา : ศูนย์สถิติการค้าพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

หมายเหตุ : ปี 2540 เป็นตัวเลขเบื้องต้น

ปี 2541 ส่งออก เป็นตัวเลขเป้าหมาย นำเข้า เป็นตัวเลขคาดการณ์

3. ปัญหาอุปสรรคในการส่งออกและแนวทางแก้ไข

1) ปัญหาสภาพคล่องอันเกิดจากกระบวนการปล่อยกู้ของธนาคารพาณิชย์

ข้อเท็จจริง

- ผู้ส่งออกโดยเฉพาะรายเล็กรายกลางประสบปัญหาจากการขาดเงินทุนหมุนเวียน เพื่อซื้อวัตถุดิบและเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตเพื่อส่งออก ทั้งนี้รวมถึงการไม่สามารถเปิด L/C เพื่อสั่งซื้อวัตถุดิบจากต่างประเทศเข้ามาใช้ด้วย การขาดสภาพคล่องดังกล่าวทำให้เสียโอกาส ไม่สามารถรับคำสั่งซื้อ หรือผลิตสินค้าส่งออกได้ตามสัญญา อันจะทำให้การส่งออกลดลง และหากไทยไม่สามารถเพิ่มการส่งออก ซึ่งเป็นความหวังสำคัญที่จะช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้แล้ว จะยิ่งทำให้เศรษฐกิจทรุดหนักลงไปอีกจนยากจะแก้ไข
- รัฐบาลได้พยายามจัดหาเงินเพิ่มเข้ามาในระบบเพื่อเพิ่มสภาพคล่องแต่เงินดังกล่าวถูกปล่อยไปยังผู้ส่งออกช้ำมาก และไม่ทั่วถึง
- อัตราแลกเปลี่ยนค่าของเงินที่ขึ้นลงรวดเร็ว เปลี่ยนแปลงมาก ทำให้ผู้ส่งออก มีความเสี่ยงต่อการขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนสูงและไม่กล้าทำสัญญาขายสินค้าในจำนวนมากหรือขายล่วงหน้าระยะยาว ซึ่งผลกระทบส่วนหนึ่งคือทำให้ราคาสินค้าเกษตรในประเทศลดลงด้วย

ปัญหา

1. ระบบการควบคุมที่เข้มงวดของธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อนำระบบการปล่อยกู้ของธนาคารพาณิชย์ ไปสู่มาตรฐานสากล ทำให้ธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถปล่อยกู้ได้ แม้จะมีเงินในมือ ดังนี้
 - การจัดระดับชั้นหนี้ โดยธนาคารพาณิชย์ต้องตั้งสำรอง 100% สำหรับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) หรือหนี้ที่สงสัยจะสูญ และหนี้สูญ
 - ข้อกำหนดในเรื่องเงินทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (BIS) ซึ่งจำกัดขอบเขตการให้กู้เงินของธนาคารพาณิชย์ โดยจะต้องมีส่วนของทุนไม่ต่ำกว่า 8.5% ของยอดเงินที่ให้กู้ ซึ่งขณะนี้ธนาคารส่วนใหญ่มียอดเงินให้กู้สูงเต็มจำนวนทุนแล้ว

2. ปัญหาสภาพคล่องของธนาคารเอง โดยเฉพาะธนาคารขนาดกลาง ซึ่งขาดสภาพคล่องที่จะปล่อยเงินกู้ และยังต้องกันเงินไว้บางส่วนเพื่อชำระหนี้ต่างประเทศที่จะถึงกำหนดในอนาคตนใกล้เคียง นอกจากนั้นความไม่เชื่อมั่นในธนาคารของไทยทำให้ธนาคารต่างประเทศไม่ยอมรับ L/C ที่เปิดโดยบางธนาคารพาณิชย์ไทย
3. อัตราดอกเบี้ย Repurchase Operation (RP) ซึ่งสูงมาก ทำให้ธนาคารพาณิชย์ไม่สนใจปล่อยกู้แก่ผู้ส่งออก ซึ่งมีความเสี่ยงสูงกว่า
4. คุณภาพของผู้ส่งออกเอง ซึ่งในช่วงที่ผ่านมา หลายรายประสบความขาดทุนและมีหนี้สินจากการลงทุนที่ไม่ก่อให้เกิดผลกำไรขาดหลักประกัน และสินทรัพย์ซึ่งติดอยู่กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ปิดกิจการ 56 แห่ง

ข้อเสนอแนะ

1. จัดให้มีกลไกกำกับสินเชื่อ เพื่อประกันความเสี่ยงของผู้ส่งออกโดยเร็ว
2. เร่งรัดให้มีการเพิ่มทุนของธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคาร และให้แล้วเสร็จก่อนเดือนมิถุนายน 2541
3. สร้างแรงกระตุ้นให้ธนาคารพาณิชย์ให้สินเชื่อผู้ส่งออกมากขึ้น โดยลดอัตราส่วนความเสี่ยงของ L/C, D/P, D/A ลงเหลือ 20% และหากมีการประกันความเสี่ยงแล้ว ให้ลดลงเหลือ 0%
4. เพิ่มอัตราส่วนของการให้ Packing Credit จากอัตรา 80% ของ L/C เป็น 90 - 95%
5. สนับสนุนให้บริษัทการค้าระหว่างประเทศเข้าช่วยบริษัทผู้ส่งออกขนาดเล็กขนาดกลาง ทางด้านสภาพคล่อง และทักษะด้านการจัดการและการตลาด โดยรัฐบาลจัดหางบการเงินให้จำนวนหนึ่ง
6. ให้ธนาคารของรัฐ เช่น ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ปล่อยเงินกู้ โดยมีนโยบายสนับสนุนการส่งออกให้มากขึ้น และคล่องตัวยิ่งขึ้น

2) เรื่องค่าภาษีโรงเรือนและที่ดิน

ปัญหา

การประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดิน โดยใช้หลักเกณฑ์ที่แตกต่างกันในแต่ละท้องที่ มีบางแห่งได้ประเมินเครื่องจักรเป็นส่วนควบของที่ดินทำให้ค่าภาษีเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัว

สถานะปัจจุบัน กระทรวงการคลังกำลังอยู่ระหว่างนำเสนอร่าง พ.ร.บ. ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ซึ่งครอบคลุมหลักเกณฑ์การประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดินต่อรัฐสภา คณะอนุกรรมการติดตามและเร่งรัดการส่งออกได้ขอความร่วมมือกระทรวงมหาดไทยให้กำหนดการประเมินภาษีโดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้เชิญประชุมตัวแทนเทศบาลทั่วประเทศ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การประเมิน แต่ยังไม่ได้ออกข้อบัญญัติ

ข้อพิจารณา โดยที่การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ได้เริ่มดำเนินการในเดือนกุมภาพันธ์ปีนี้ ผู้ประกอบการจึงได้ขอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณากำหนดให้ค่าประเมินภาษีโรงเรือนในปีนี้เป็นอัตราเท่ากับปีที่แล้ว ทั้งนี้เพื่อไม่เป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ประกอบการที่ประสบปัญหาจากสภาวะเศรษฐกิจที่มีในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ มอบหมายกระทรวงมหาดไทยให้ดำเนินการ

- สั่งการทันที ให้ประเมินค่าภาษีโรงเรือนปีนี้เป็นอัตราเดียวกับปีที่แล้ว
- ประกาศหลักเกณฑ์การคำนวณภาษีโรงเรือน โดยไม่รวมเครื่องจักรเป็นส่วนควบเพื่อคำนวณภาษีด้วย

3. เรื่องปัญหาการใช้สินค้าจากบริษัทได้รับการส่งเสริม BOI เป็นวัตถุดิบในการผลิตเพื่อส่งออก (Indirect Export)

ปัญหา บริษัทที่ได้รับการส่งเสริม BOI จำนวนหนึ่ง มีเงื่อนไขต้องส่งออกผลผลิต 100% ผลผลิตที่ได้ดังกล่าว หากผู้ผลิตสินค้าต่อเนื่องประสงค์จะนำไปใช้เป็นวัตถุดิบเพื่อส่งออกไป จะต้องไปซื้อกลับมาจากต่างประเทศ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงโดยไม่จำเป็น

สถานะปัจจุบัน กรมศุลกากร และ BOI ได้จัดหน่วยประสานเพื่อกำหนดกรอบการดำเนินการใช้ผลผลิตมาเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่องในโรงงานที่ได้รับการส่งเสริม BOI เพื่อผลิตและส่งออกต่อไป (Indirect Export) อย่างไรก็ดี การดำเนินการดังกล่าวยังมีภาระเอกสารและไม่คล่องตัวนัก

- ข้อพิจารณา** การอนุญาตให้มี Indirect Export จะช่วยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันการส่งออกไทย จึงควร กำหนดเป็นนโยบายให้กระทำได้อย่างคล่องตัวและไม่จำกัดเฉพาะกิจกรรม ระหว่างโรงงานที่ได้รับการส่งเสริม BOI ด้วยกัน
- ข้อเสนอแนะ** มอบหมายให้ BOI รับผิดชอบร่วมกับกรมศุลกากร กระทรวง อุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย วางระบบกำหนดขั้นตอนการดำเนินการ เพื่อให้ Indirect Export ทั้งระหว่างกิจการที่ได้รับ BOI ด้วยกัน และที่ไม่ได้รับ BOI ให้เป็น ไปด้วยความคล่องตัว โดยให้แล้วเสร็จภายในเดือนเมษายน 2541

4. ลดภาษีอากรอะไหล่ ชิ้นส่วน และอุปกรณ์ของเครื่องจักรสิ่งทอ

- ปัญหา** รัฐบาลได้ประกาศลดภาษีเครื่องจักรสิ่งทอ ลงเหลือร้อยละ 5 เพื่อ สนับสนุนการลงทุนและปรับโครงสร้างในอุตสาหกรรมสิ่งทอ แต่ภาษีอะไหล่ ชิ้นส่วน และอุปกรณ์เครื่องจักรสิ่งทอ ยังคงสูงอยู่
- สถานะปัจจุบัน** - รัฐบาลได้กำหนดนโยบาย เมื่อ 11 มิถุนายน 2540 ให้กรมศุลกากร ลดภาษีอะไหล่ ชิ้นส่วน และอุปกรณ์เครื่องจักร สินค้า 5 กลุ่ม เหลือร้อยละ 5 โดยให้เริ่มที่สินค้าสิ่งทอก่อน ทั้งนี้ให้จัดทำให้เสร็จ ภายใน 1 เดือน
- กรมศุลกากรได้เชิญผู้ประกอบการมาหารือเพื่อกำหนดรายการ สินค้า ซึ่งได้จัดทำเรียบร้อยแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างนำเสนอประกาศ ต่อกระทรวงการคลัง เพื่อนำเสนอ ค.ร.ม. ให้ความเห็นชอบต่อไป
- ข้อเสนอแนะ** - ให้กระทรวงการคลังเร่งการดำเนินการ ให้มีการออกประกาศบังคับ ใช้ภายในเดือนกุมภาพันธ์ ศกนี้
- ให้กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาสินค้าอีก 4 กลุ่มต่อไป โดยเฉพาะ กลุ่มสินค้าที่อยู่ภายใต้โครงการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม 11 รายการ

5. เรื่องการโจรกรรมสินค้าระหว่างการขนส่งทางน้ำ

- ปัญหา** ผู้ส่งออกที่ใช้วิธีขนส่งสินค้าโดยนำลงเรือเล็ก เพื่อนำขึ้นสู่เรือใหญ่ต่อไปนั้น ระหว่างการขนส่งในท้องน้ำ มักจะมีการโจรกรรมสินค้าจากเรือเล็ก เป็นผลให้ผู้รับสินค้าปลายทาง ได้รับสินค้าขาดจำนวน อันจะก่อให้เกิดความเสียหายทางการเงินและชื่อเสียง ตลอดจนความเชื่อถือในการทำธุรกิจกับผู้ส่งออกไทย สินค้าที่ถูกโจรกรรม ได้แก่ ข้าว น้ำตาล แป้งมันสำปะหลัง ผลิตภัณฑ์เหล็ก ฯลฯ ซึ่งเป็นสินค้าที่ผู้กระทำการโจรกรรมจะนำไปจำหน่ายต่อให้แก่ผู้รับซื้อภายในประเทศได้สะดวก
- สถานะปัจจุบัน** ปัญหาในเรื่องนี้เกิดขึ้นมาเป็นเวลานานแล้ว แต่ไม่อาจปราบปรามให้ราบคาบได้ ด้วยหน่วยงานตำรวจที่รับผิดชอบแจ้งว่า การปราบปรามจำเป็นต้องมีงบประมาณในการดำเนินการ ซึ่งมีไม่เพียงพอ
- ข้อเสนอแนะ** มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย สั่งการให้กรมตำรวจดำเนินการปราบปรามเรื่องนี้อย่างจริงจัง ให้เป็นผลสำเร็จในปีงบประมาณ 2541 นี้

6. เรื่องขั้นตอนการส่งออกรถยนต์

- ข้อเท็จจริง** ปริมาณการจำหน่ายภายในประเทศและการส่งออกรถยนต์ของไทยเป็นดังนี้

ปริมาณ : พันคัน

	2539	2540	2541 (ประมาณการ)
จำหน่ายในประเทศ	589	363	200
ส่งออก	14	40	80

- อุตสาหกรรมตกอยู่ในสภาวะการผลิตเกินความต้องการมาก จำเป็นต้องเร่งส่งออก
- ปัญหา** ขั้นตอนการส่งออกยุ่งยากต้องขออนุญาตจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องหลายแห่ง มีเอกสารประกอบมากมาย ซึ่งเป็นภาระค่าใช้จ่ายและเสียเวลาอย่างมาก

13/30

สถานะปัจจุบัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการปรับลดขั้นตอนแล้วดังนี้

กรมสรรพสามิต	การตรวจสอบเพื่อขอคืนภาษีสรรพสามิต มอบให้กรมศุลกากรปฏิบัติแทน
กรมการค้าต่างประเทศ	การออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (C/O) มอบให้สภาอุตสาหกรรมฯ และสภาหอการค้าฯ เป็นผู้ออกแทนได้
กรมการขนส่งทางบก สมอ.	ลดเวลาการอนุญาตจาก 7 วัน เป็น 5 ชั่วโมง ผู้ส่งออกสามารถขออนุญาตล่วงหน้า ก่อนส่งออกได้ ไม่เป็นอุปสรรค

- ข้อพิจารณา**
- พรบ. รดยนต์ พ.ศ. 2522 กำหนดให้ผู้ส่งออกต้องขออนุญาตในการนำรถยนต์ออกนอกราชอาณาจักร ด้วยเหตุผลว่าเป็นการป้องกันการโจรกรรม
 - พรบ. ฉบับนี้ได้ออกตั้งแต่ประเทศไทยยังไม่มีอุตสาหกรรมส่งออก เมื่อมีการส่งรถยนต์ออกนอกประเทศอาจจำเป็นเพื่อทราบที่มาที่ไป แต่ปัจจุบันขบวนการผลิตเพื่อส่งออกอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกรมศุลกากรโดยตลอด ข้อมูลเอกสารประกอบการขออนุญาตก็เป็นชุดเดียวกัน ทั้งที่จัดให้กรมศุลกากร (7 ชุด) และกรมการขนส่งทางบก (3 ชุด)
 - มาตรา 19 ของ พรบ. ดังกล่าวได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมขกเว้นการขออนุญาตได้
- ข้อเสนอแนะ**
- ระยะยาว ให้แก้ไขกฎหมาย
 - ระยะสั้น ให้ให้อำนาจรัฐมนตรี ออกประกาศขกเว้นการขออนุญาต

7. เรื่องการขอรับเงินชดเชยภาษีอากร

- ข้อเท็จจริง**
- การขอรับเงินคืนค่าภาษีวัตถุดิบที่นำมาผลิตแล้วส่งออก กระทำได้ 2 วิธี โดยเลือกทางใดทางหนึ่ง คือ ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ หรือขอรับเงินชดเชย ทั้งนี้ การให้เงินชดเชยดังกล่าว กระทรวงการคลังจะประกาศอัตราชดเชย และกำหนดราคาของสินค้าเพื่อเป็นฐานในการคำนวณเงินชดเชย และจ่ายค่าชดเชยในรูปบัตรภาษี

- ปัญหา** - ได้รับทราบจากผู้ส่งออกสินค้าที่มีปัญหาว่าได้ยื่นเรื่องขอรับการชดเชยเป็นเวลานานแล้ว แต่ยังไม่ได้รับเงินชดเชยอากรจากกระทรวงการคลัง ดังนี้
- กรณีสินค้ารถยนต์ ในช่วง 2 ปีเศษ ที่ผ่านมาได้ทำเรื่องขอชดเชยอากรรถยนต์ประมาณ 50,000 คัน อัตราชดเชยกระทรวงการคลัง ยังไม่ได้กำหนด แต่ประมาณว่าคันละ 10,000 บาท รวมมูลค่าเงินชดเชยที่ยังไม่ได้รับประมาณ 500 ล้านบาท
- กรณีกุ้งแช่แข็ง กระทรวงการคลังได้ประกาศอัตราชดเชยเมื่อเดือนตุลาคม 2540 ผู้ส่งออกได้ยื่นเรื่องขอรับเงินชดเชย ตั้งแต่ปลายเดือนพฤศจิกายน 2540 เป็นต้นมา แต่กรมศุลกากรแจ้งว่ายังไม่มีกำหนดราคากลางเพื่อเป็นฐานคำนวณภาษี รวมมูลค่าเงินชดเชยที่ไม่ได้รับประมาณ 100 - 200 ล้านบาท
- เงินภาษีที่ค้างอยู่เป็นการเพิ่มพูนปัญหาการขาดสภาพคล่องในปัจจุบันให้หนักขึ้น
- ข้อเสนอแนะ** ให้กระทรวงการคลังประกาศอัตราชดเชยของรถยนต์และกำหนดราคากลางของกุ้งแช่แข็ง และสินค้าอื่น ๆ ที่อยู่ในข่ายนี้ เพื่อประเมินภาษีภายในต้นเดือนมีนาคม 2541

8. เรื่องการคืนภาษีตามโครงการ BBC

- ข้อเท็จจริง** Brand to Brand Complimentation เป็นโครงการส่งเสริมการผลิตสินค้ารถยนต์ภายในประเทศกลุ่มอาเซียน โดยได้กำหนดให้การซื้อขายสินค้ายี่ห้อเดียวกันระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกจะได้รับ การลดภาษีลง ร้อยละ 50 โครงการนี้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ ปี 2532
- ปัญหา** ผู้ผลิตและผู้ส่งออกรถยนต์ได้ส่งออก - นำเข้าตามโครงการนี้ โดยได้ชำระภาษีไปเต็มจำนวนก่อน แล้วขอรับคืนร้อยละ 50 ภายหลัง และได้เริ่มทำเรื่องขอรับเงินส่วนนี้คืนตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2537 เป็นต้นมา แต่จนปัจจุบันยังไม่ได้รับชำระคืน รวมมูลค่าภาษีทั้งสิ้นประมาณ 250 - 300 ล้านบาท
- ข้อเสนอแนะ** ให้กระทรวงการคลังดำเนินการคืนภาษีตามโครงการ BBC ที่ค้างอยู่ให้แล้วเสร็จ ภายในเดือนเมษายน 2541

วาระที่ 3.1

ภาวะการค้าปี 2540 เป้าหมายการส่งออก ประมาณการนำเข้าและดุลการค้า ปี 2541

25/30

1. สารสำคัญ

กระทรวงพาณิชย์ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการส่งออก (พกอ.) ได้ประเมินภาวะการค้าปี 2540 เป้าหมายการส่งออก ประมาณการนำเข้า และดุลการค้าปี 2541 และเสนอปัญหาอุปสรรคการส่งออกและแนวทางแก้ไข ดังปรากฏตามเอกสารแนบ ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

1.1 ภาวะการค้าปี 2540

การส่งออกคิดเป็นเงินบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.1 มีมูลค่า 1,806,932 ล้านบาท คิดเป็นเงินดอลลาร์สหรัฐ มีมูลค่า 58,438 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.5

การส่งออกสินค้าสำคัญ มีการส่งออกเพิ่มขึ้นในทุกกลุ่มสินค้า และส่วนใหญ่เป็นการขยายตัวด้านมูลค่า ดังนี้

กลุ่มสินค้าเกษตร ส่งออกมูลค่า 248,016 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.0 สินค้าที่ส่งออกเพิ่มขึ้น เช่น ข้าว กุ้งสดแช่เย็น ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ไก่สดแช่แข็ง สินค้าส่งออกลดลง ได้แก่ ยางพารา ถั่ว และกาแฟดิบ

กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร ส่งออกมูลค่า 156,474 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.8 สินค้าที่ส่งออกเพิ่มขึ้น ได้แก่ อาหารทะเลกระป๋อง ผลิตภัณฑ์ยาง ผลิตภัณฑ์ข้าวและข้าวสาลี สินค้าส่งออกลดลง ได้แก่ น้ำตาลทรายและสับปะรดกระป๋อง

กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ส่งออกมูลค่า 1,077,414 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.9 สินค้าที่ส่งออกเพิ่มขึ้น ได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ อัญมณีและเครื่องประดับ

ตลาดส่งออก

อาเซียน (6)	มูลค่าส่งออก 356,445 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.7
สหรัฐอเมริกา	มูลค่าส่งออก 354,553 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.7
ญี่ปุ่น	มูลค่าส่งออก 270,777 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.0
สหภาพยุโรป	มูลค่าส่งออก 290,431 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.1

ตลาดอื่น ๆ มูลค่าส่งออก 534,727 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.6 โดยเป็นการขยายตัวในตลาดตะวันออกกลาง แอฟริกาและยุโรปตะวันออก ในอัตรา 13.8, 29.5, และ 8.5 ตามลำดับ ส่วนตลาดแถบเอเชีย-แปซิฟิกมีการขยายตัวในอัตราสูง

26/30

การนำเข้าคิดเป็นเงินบาทขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0 มีมูลค่า 1,924,263 ล้านบาท หรือคิดในรูปเงินดอลลาร์สหรัฐมีมูลค่า 63,285 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 12.4 ทั้งนี้ เป็นการเพิ่มขึ้นในทุกหมวดสินค้านำเข้ายกเว้นยานพาหนะและอุปกรณ์ขนส่ง

สินค้าน้ำมันเชื้อเพลิง	มูลค่านำเข้า 178,285 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.0
สินค้าทุน	มูลค่านำเข้า 925,832 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.3
สินค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูป	มูลค่านำเข้า 552,467 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.2
สินค้าอุปโภคบริโภค	มูลค่านำเข้า 160,749 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.4
สินค้ายานพาหนะและอุปกรณ์ขนส่ง	มูลค่านำเข้า 67,320 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 45.40

ดุลการค้าขาดดุลมูลค่า 117,331 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 72.2 และเมื่อคิดในรูปดอลลาร์สหรัฐดุลการค้าจะขาดดุล 4,847 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 70.3

1.2 เป้าหมายส่งออก ประมาณการนำเข้าและดุลการค้าปี 2541

เป้าหมายการส่งออก ประมาณการนำเข้าและดุลการค้าปี 2541 ได้กำหนดไว้ในรูปเงินดอลลาร์สหรัฐ โดยมีเป้าหมายส่งออกรวม เป้าหมายส่งออกรายประเทศและเป้าหมายส่งออกกลุ่มสินค้า ดังนี้

	มูลค่า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	% เพิ่ม/ลด
เป้าหมายการส่งออก	62.60	7.1
ประมาณการนำเข้า	63.41	0.2
ดุลการค้า	-0.81	-83.3

เป้าหมายส่งออกรายประเทศ

	มูลค่า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	% เพิ่ม/ลด
สหรัฐอเมริกา	12.71	10.05
อาเซียน	12.82	3.32
สหภาพยุโรป	10.21	7.92
ญี่ปุ่น	9.33	5.78
ตลาดอื่น ๆ	17.53	8.22

27/30

เป้าหมายส่งออกกลุ่มสินค้า

	มูลค่า (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	% เพิ่ม/ลด
1) สินค้าเกษตรดั้งเดิม		
- ข้าว	2.18	5.02
- ยางพารา	1.72	-9.55
- ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	0.65	-10.42
2) สินค้าอาหาร		
- อาหารทะเลแช่แข็ง กระป๋อง และแปรรูป	4.57	10.30
- ผัก ผลไม้สด แช่แข็ง กระป๋อง และแปรรูป	0.95	4.05
3) สินค้าอุตสาหกรรมสำคัญ		
- เครื่องอิเล็กทรอนิกส์	12.50	-6.09
- สิ่งทอ	5.94	7.82
- เครื่องใช้ไฟฟ้า	5.80	-5.77
- อัญมณีและเครื่องประดับ	2.03	12.53
- ยานพาหนะ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	1.75	12.68
- รองเท้าและชิ้นส่วน	1.32	14.42
- เม็ดและผลิตภัณฑ์พลาสติก	1.67	6.98
- เครื่องหนังและเครื่องใช้เดินทาง	0.96	5.82
- เพอร์นิเจอร์และผลิตภัณฑ์ไม้	0.95	-6.49
- เครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร	0.41	-2.54

ประมาณการนำเข้าในปี 2541 คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.2 มีมูลค่า 63.41 พันล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ และดุลการค้าจะขาดดุลลดลงเหลือ 810 พันล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 83.9

1.3 ปัญหา อุปสรรคในการส่งออกและแนวทางแก้ไข

ปัญหา อุปสรรคในการส่งออก 8 เรื่องที่ได้เสนอมาพร้อมกับแนวทางแก้ไข ดังนี้

28/30

ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1) ปัญหาค่าภาษีโรงเรือนและที่ดิน ประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดิน โดยใช้หลักเกณฑ์ที่แตกต่างกันในแต่ละท้องที่ บางท้องที่ได้ประเมินเครื่องจักรเป็นส่วนควบของที่ดินทำให้ค่าภาษีเพิ่มสูงขึ้น	• มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย พิจารณากำหนดให้ประเมินค่าภาษีโรงเรือนปีนี้อยู่ในอัตราเดียวกันกับปีที่แล้ว
2) ปัญหาการใช้สินค้าจากบริษัทได้รับการส่งเสริมการลงทุนเป็นวัตถุดิบในการผลิตเพื่อการส่งออก จากการที่บริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจำนวนหนึ่งมีเงื่อนไขต้องส่งออกผลผลิต 100 % ในกรณีที่ผู้ผลิตสินค้าต่อเนื่องต้องการใช้เป็นวัตถุดิบเพื่อการส่งออกต้องไปซื้อกลับจากต่างประเทศทำให้ต้นทุนสูงขึ้น	• มอบหมายให้ BOI ร่วมกับกรมศุลกากร กระทรวงพาณิชย์และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย วางระบบ กำหนดขั้นตอนการดำเนินการ เพื่อให้ Indirect Export ทั้งกิจการที่ได้รับการส่งเสริมและไม่ได้รับการส่งเสริม ให้เป็นไปด้วยความคล่องตัว ให้แล้วเสร็จภายใน เม.ย. 2541
3) ลดภาษีอากรอะไหล่ ชิ้นส่วน และอุปกรณ์เครื่องจักรสิ่งทอ ความล่าช้าในการดำเนินการลดภาษีเครื่องจักร สิ่งทอ ให้เหลือร้อยละ 5 ตามที่รัฐบาลได้กำหนดเป็นนโยบายไว้เมื่อวันที่ 11 มิ.ย. 2540	• มอบหมายกระทรวงการคลังเร่งดำเนินการให้มีการออกประกาศลดภาษีอากรอะไหล่ ชิ้นส่วน และอุปกรณ์สิ่งทอ ให้เหลือร้อยละ 5
4) การโจรกรรมสินค้านำเข้าระหว่างการขนส่งทางน้ำ มีการโจรกรรมสินค้านำเข้าระหว่างการขนถ่ายสินค้าจากเรือเล็กเพื่อนำขึ้นเรือใหญ่	• มอบหมายกระทรวงมหาดไทย ส่งการให้กรมตำรวจดำเนินการปราบปรามในเรื่องนี้อย่างจริงจัง ให้เป็นผลสำเร็จภายในปีงบประมาณ 2541
5) ขั้นตอนการส่งออกกรณียุ่งยาก ต้องขออนุญาตจากหลายหน่วยงานราชการ มีเอกสารประกอบมาก เป็นภาระค่าใช้จ่ายและเสียเวลา	• ระยะสั้น ให้ใช้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ออกประกาศยกเว้นการขออนุญาตส่งออกกรณี • ระยะยาว แก้ไข พ.ร.บ. รถยนต์ พ.ศ. 2522

29/30

ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6) ปัญหาการขอรับเงินชดเชยภาษีอากร การขอรับเงินภาษีวัตถุดิบที่นำมาผลิตเพื่อการส่งออก ของสินค้ารถยนต์ และกังหันแก๊ส ล่าช้า เนื่องจากกระทรวงการคลังยังไม่ได้กำหนดอัตราชดเชย (กรณีรถยนต์) และกรมศุลกากรยังไม่ได้กำหนดราคากลางเพื่อเป็นฐานคำนวณภาษี (กรณีกังหันแก๊ส)	● มอบหมายให้กระทรวงการคลัง ประกาศอัตราชดเชยของรถยนต์และกำหนดราคากลางของกังหันแก๊ส และสินค้าอื่นๆ ที่อยู่ในข่ายนี้ เพื่อประเมินภาษี ภายในต้นเดือน มี.ค. 2541
7) การคืนภาษีตามโครงการ BBC ผู้ผลิตและผู้ส่งออกรถยนต์ภายใต้โครงการฯ ได้เสนอเรื่องขอรับคืนภาษีตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2537 เป็นต้นมา ยังไม่ได้รับเงินภาษีคืนมูลค่าทั้งสิ้น ประมาณ 250-300 ล้านบาท	● มอบหมายให้กระทรวงการคลัง ดำเนินการคืนภาษีตามโครงการ BBC ที่ค้างอยู่ให้แล้วเสร็จภายใน เดือน เม.ย. 2541
8) ปัญหาสภาพคล่องอันเกิดมาจากระบบการปล่อยกู้ของธนาคารพาณิชย์ ผู้ส่งออก โดยเฉพาะรายเล็ก/กลางประสบปัญหาขาดเงินทุนหมุนเวียนในการซื้อวัตถุดิบและการผลิตเพื่อการส่งออก และไม่สามารถเปิด L/C เพื่อสั่งซื้อวัตถุดิบจากต่างประเทศ ทั้งนี้ เป็นผลจากการที่ธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถให้สินเชื่อได้	● จัดให้มีกลไกค้ำประกันสินเชื่อ เพื่อประกันความเสี่ยงของผู้ส่งออกโดยเร็ว ● เร่งรัดให้มีการเพิ่มทุนของธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคาร และให้แล้วเสร็จก่อนเดือนมิถุนายน 2541 ● สร้างแรงกระตุ้นให้ธนาคารพาณิชย์ ให้สินเชื่อผู้ส่งออกมากขึ้น โดยลดอัตราส่วนความเสี่ยงของ L/C, D/P., D/A ลงเหลือ 20% และหากมีการประกันความเสี่ยงแล้ว ให้ลดลงเหลือ 0% ● เพิ่มอัตราส่วนของการให้ Packing Credit จากอัตรา 80% ของ L/C เป็น 90-95% ● สนับสนุนให้บริษัทการค้าระหว่างประเทศเข้าช่วยบริษัทผู้ส่งออกขนาดเล็ก ขนาดกลาง ทางด้านสภาพคล่อง และทักษะด้านการจัดการและการ

ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ตลาด โดยรัฐบาลจัดหางบให้จำนวนหนึ่ง • ให้ธนาคารของรัฐ เช่น ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรปล่อยเงินกู้โดยมีนโยบายสนับสนุนการส่งออกให้มากขึ้น และคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

30/30

2. ประเด็นพิจารณา

- 2.1 รับทราบภาวะการค้า การนำเข้าและดุลการค้าปี 2540
- 2.3 เห็นชอบเป้าหมายส่งออก ประมาณการนำเข้าและดุลการค้าปี 2541
- 2.4 เห็นควรมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการแก้ไขปัญหาอุปสรรคการส่งออก ตามข้อ 1.3 ให้แล้วเสร็จในเวลาที่กำหนดและรายงานความคืบหน้าให้คณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจรับทราบเป็นระยะๆ

3. มติที่ประชุม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....